

I

(Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk)

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 859/2003**af 14. maj 2003**

om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 til at omfatte tredjelandsstatsborgere, der ikke allerede er dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 63, nr. 4,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) På sit ekstraordinære møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 proklamerede Det Europæiske Råd, at Den Europæiske Union skal sikre en retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere, som opholder sig lovligt på medlemsstaternes område, indrømme dem rettigheder og pligter, der kan sammenlignes med dem, som gælder for EU-borgere, fremme ikke-forskelsbehandling i det økonomiske, sociale og kulturelle liv og tilnærme deres retsstilling til EU-borgernes retsstilling.
- (2) Europa-Parlamentet anmodede i sin beslutning af 27. oktober 1999 ⁽³⁾ indtrængende om, at man hurtigst muligt virkeliggør løfterne om retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere, som lovligt opholder sig i medlemsstaterne, og fastlægger deres retsstilling med indrømmelse af ensartede rettigheder, som ligger så tæt som muligt på EU-borgernes rettigheder.
- (3) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har ligeledes fremsat en opfordring til at gennemføre ligebehandling af EU-borgere og tredjelandsstatsborgere på det sociale område, navnlig i udtalelsen af 26. september 1991 om stillingen for vandrende arbejdstagere fra tredjelandslande ⁽⁴⁾.
- (4) I artikel 6, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union er det fastsat, at Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom

den 4. november 1950, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten.

- (5) Denne forordning overholder de grundlæggende rettigheder og følger de principper, der er anerkendt navnlig i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig ånden i artikel 34, stk. 2.
- (6) Fællesskabet har som målsætning at fremme et højt socialt beskyttelsesniveau og at højne levestandarden og livskvaliteten i medlemsstaterne.
- (7) Hvad angår betingelserne for tredjelandsstatsborgeres sociale beskyttelse, herunder navnlig den sociale sikringsordning, der gælder for dem, var Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) i sine konklusioner af 3. december 2001 af den opfattelse, at den koordinering, der finder anvendelse på tredjelandsstatsborgere, bør give dem en række ensartede rettigheder, der ligger så tæt som muligt på EU-borgernes rettigheder.
- (8) På nuværende tidspunkt gælder Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet ⁽⁵⁾, som udgør grundlaget for koordineringen af de forskellige medlemsstaters sociale sikringsordninger, og Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 ⁽⁶⁾ kun for visse tredjelandsstatsborgere. De mange og forskelligartede retlige instrumenter, der er indført for at forsøge at løse de problemer med koordinering af medlemsstaternes sociale sikringsordninger, som tredjelandsstatsborgere i samme situation som medlemsstaternes statsborgere kan komme ud for, fører til en kompleks retlig og administrativ situation. De medfører store vanskeligheder både for de berørte personer, deres arbejdsgivere og de ansvarlige, nationale sociale sikringsorganer.

⁽¹⁾ EFT C 126 E af 28.5.2002, s. 388.

⁽²⁾ Udtalelse af 21.11.2002 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EFT C 154 af 5.6.2000, s. 63.

⁽⁴⁾ EFT C 339 af 31.12.1991, s. 82.

⁽⁵⁾ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1386/2001 (EFT L 187 af 10.7.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ EFT L 74 af 27.3.1972, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 410/2002 (EFT L 62 af 5.3.2002, s. 17).

- (9) Derfor bør koordineringsreglerne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 gælde for tredjelandsstatsborgere med lovligt ophold i Fællesskabet, som ikke på nuværende tidspunkt er dækket af bestemmelserne i disse forordninger på grund af deres nationalitet, og som opfylder de øvrige betingelser i nærværende forordning; en sådan udvidelse er særlig vigtig med henblik på den kommende udvidelse af Den Europæiske Union.
- (10) Anvendelsen af forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 på disse personer tillægger ikke de berørte rettigheder til hverken indrejse, ophold, bopæl eller adgang til arbejdsmarkedet i en medlemsstat.
- (11) Bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 finder kun anvendelse i henhold til nærværende forordning i det omfang, den pågældende allerede lovligt har bopæl på en medlemsstats område. En forudgående betingelse for anvendelsen af disse bestemmelser er således, at den pågældende lovligt har bopæl i landet.
- (12) Bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 gælder ikke i en situation, hvor alle omstændigheder har tilknytning til én medlemsstat. Dette er navnlig tilfældet, hvis en tredjelandsstatsborgers situation udelukkende har tilknytning til et tredjeland og én medlemsstats område.
- (13) Bevarelse af retten til arbejdsløshedsunderstøttelse som omhandlet i bestemmelserne i artikel 69 i forordning (EØF) nr. 1408/71 er betinget af, at den pågældende tilmelder sig som arbejdssøgende ved arbejdsformidlingen i hver af de medlemsstater, han rejser til. Disse bestemmelser kan således kun gælde for en tredjelandsstatsborger, for så vidt han, eventuelt på grund af sin opholdstilladelse, har ret til at tilmelde sig som arbejdssøgende ved arbejdsformidlingen i den medlemsstat, han rejser til, og til lovligt at udøve en beskæftigelse samme sted.
- (14) Det er nødvendigt at fastsætte overgangsbestemmelser, som har til formål at beskytte de personer, som er omfattet af nærværende forordning, og at forhindre, at de mister rettigheder som følge af forordningens ikrafttrædelse.
- (15) For at nå disse mål er det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at udvidelsen af anvendelsesområdet for reglerne til koordinering af de nationale sociale sikringsordninger foretages ved et bindende, retligt fællesskabsinstrument, som gælder umiddelbart i hver medlemsstat, der har deltaget i vedtagelsen af nærværende forordning.
- (16) Denne forordning berører ikke rettigheder og forpligtelser i henhold til internationale aftaler med tredjelande, som Fællesskabet er part i, og hvori der fastsættes fordele med hensyn til social sikring.
- (17) Målene for den påtænkte handling kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (18) Det Forenede Kongerige og Irland har i medfør af artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ved brev af 19. og 23. april 2002 meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning.
- (19) I henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, og forordningen er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Med forbehold af bestemmelserne i bilaget til denne forordning gælder bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 for tredjelandsstatsborgere, der ikke allerede er dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet, samt for medlemmer af deres familie og for deres efterladte, hvis de lovligt har bopæl i en medlemsstat, og i situationer, hvor alle de relevante omstændigheder ikke udelukkende har tilknytning til én medlemsstats område.

Artikel 2

1. Denne forordning giver ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for den 1. juni 2003.

2. Enhver forsikringsperiode eller i givet fald beskæftigelses- eller bopælsperiode eller periode med selvstændig erhvervsvirksomhed, der er tilbagelagt efter en medlemsstats lovgivning forud for den 1. juni 2003, skal medregnes ved afgørelsen af ret til ydelser efter bestemmelserne i denne forordning.

3. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 kan rettigheder tilkendes i medfør af denne forordning, også selv om de vedrører en begivenhed, der er indtrådt før den 1. juni 2003.

4. Enhver ydelse, som på grund af den pågældendes nationalitet eller bopæl ikke har været fastsat eller har været suspenderet, skal på den pågældendes begæring fastsættes eller udredes på ny fra den 1. juni 2003, medmindre tidligere anerkendte rettigheder har givet anledning til udbetaling af en kapitalydelse.

5. Rettigheder, der tilkommer personer, som har fået tillagt pension eller rente før den 1. juni 2003, kan på begæring tages op til revision under hensyntagen til bestemmelserne i denne forordning.

6. Hvis den i stk. 4 eller 5 omhandlede begæring indgives inden for en frist på to år efter den 1. juni 2003, erhverves rettigheder i medfør af denne forordning med virkning fra nævnte dato, uden at nogen medlemsstats lovbestemmelser om bortfald eller forældelse af rettigheder kan gøres gældende over for de pågældende.

7. Hvis den i stk. 4 eller 5 omhandlede begæring indgives efter udløbet af den i stk. 6 omhandlede frist, erhverves de rettigheder, som ikke er bortfaldet eller forældet, fra datoen for begæringens indgivelse, med forbehold af mere gunstige bestemmelser i en medlemsstats lovgivning.

Artikel 3

Denne forordning træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter offentliggørelsen i *De Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstatte i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. maj 2003.

På Rådets vegne

A.-A. TSOCHATZOPOULOS

Formand

BILAG

SÆRBESTEMMELSER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 1

I. TYSKLAND

Med hensyn til familieydelser gælder nærværende forordning kun for tredjelandstatsborgere, der er i besiddelse af en opholdstilladelse, der er godkendt efter (gældende) tysk ret, som for eksempel »Aufenthaltsurlaubnis« eller »Aufenthaltsberechtigung«.

II. ØSTRIG

Med hensyn til familieydelser gælder nærværende forordning kun for tredjelandstatsborgere, der opfylder de betingelser, der kræves i henhold til østrigsk ret for løbende at få ret til familieydelser.
